

Norský jazyk a literatura – Tři oddíly zkušebních okruhů k bakalářské zkoušce

Nejde o otázky, které jsou lehce vyčerpatelné, jde o **okruhy**, tedy konkrétní náplň, akcenty, strukturu a problémovou diskusi si určuje každý sám – s ohledem na svou četbu, např. odborné literatury. (U konkrétních autorů by životopisné údaje neměly tvořit více než 15% rozsahu vypracované otázky). Zaměřte se na díla, jejich periodizaci, ale také jejich sekundární analýzy v Norsku i mimo něj, nezapomeňte na související překlady/recepce.

Okruh I – Literatura a kultura budou zkoušeny česky, nebo dobrovolně norský. Do struktury otázky je třeba zabudovat vlastní četbu. Pozor: Mnohé otázky se obsahově částečně překrývají, vytvořte si profil otázky samostatně, podle vaší četby a vašich zájmů.

Okruh II je lingvistický – student si sám určí, jestli chce mluvit norský I nebo II.

Okruh III je konverzační, tedy jednotně povinně norský.

Otázky se losují – 3x.

Pozor: Komise klade doplňující otázky hlavně tam, kde zavládlo mlčení nebo došlo k nepřesnostem.

Ještě ke známkování. Konečná známka za studium se tvoří takto

a. Bakalářská práce: Posudek veiledera	Posudek oponenta	Obhajoba
b. Zkouška: Písemka	Ústní (se skládá ze tří oddílů, tedy známek)	
Konečná známka je matematickým průnikem složek a + b		

I. Literatura a kultura (11x)

1. Žánry staroislandské literatury – základní členění (Edda)
2. Klasicismus: Holberg. Národní obrození. Romantismus. Společnost, literatura, jazyk. Henrik Wergeland. Bj. Bjørnson a další.
3. Henrik Ibsen – fáze vývoje díla. Nejvýznamnější tituly. Recepce mimo Skandinávii.
4. A. Kielland, J. Lie, kritický realismus, naturalismus (Garborg, Skram) a přechod k novoromantismu a symbolismu (S. Obstfelder, S. Lagerlöfová)
5. Knut Hamsun – přehled a fáze díla, rozbor literárního diskurzu
6. Sigrid Undsetová, témata a další autoři generace roku 1907
7. Norská a skandinávská próza, drama a poezie mezi dvěma válkami. (Øverland, Hoel, Vesaas, Undset) Druhá světová válka v literatuře – Beletrie, memoárová literatura, odborná literatura.
8. Tarjei Vesaas. Literatura v nynorsk – v historii a současnosti. Jens Bjørneboe. Norská poezie (O. H. Hauge, další významní básníci od 1905 do současnosti) Jan Erik Vold, Paal Brekke.
9. Kjell Askildsen a žánr norské/skandinávské novely – historický průřez (Karin Blixen, Hjalmar Söderberg, Johan Borgen, Johan Harstad)
10. Současnost: Roy Jacobsen, Dag Solstad, Lars Saabye Christensen, Helga Flatland, Thorvald Steen – témata, žánry, generační rozdíly, srovnání, překlady do češtiny, slovenštiny. Jon Fosse a norské drama
11. Poetika fantazie X skutečnost? Sci-fi. Virkelighetslitteratur. K. O. Knausgård. Åsne Seierstad. Odborná a popularizující próza (Thomas Hylland Eriksen)

Lingvistický oddíl II. (12x)

1. **Nordgermanske språk:** fellestrekk og forskjeller; minoritetsspråk i Norge i dag.
2. **Norsk språkhistorie.** Oversikt over periodeinndeling fram til 1814. Norrønt. Runer.
3. **Norsk språk i utvikling.** Hovedlinjer fra 1814 til annen verdenskrig. Ivar Aasen, Knut Knutsen. Forfattere og språkstriden. Nynorsk. Jamstillingsvedtaket.
4. **Norsk språk i utvikling.** Hovedlinjene fra 1945 fram til i dag. Språkreformer. Prosjekt samnorsk. Norsk språkråd og dets funksjon.
5. **Orddannelse:** sammensetninger, avledning (prefiks, suffiks, affiks), lånord, fremmedord.
6. **Ordklasser:** inndeling, åpne og lukkede ordklasser, bøyelige og ubøyelige ordklasser.
7. **Substantiv:** kjønn, tall (flertallsformer, tellelige og utellelige substantiv), bestemthet (bestemt og ubestemt form, bruk av formene), kasus (genitiv, rester av kasusbruk i norsk).
8. **Verb:** tempussystemet i norsk, diatese (aktiv og passiv), modus og modalitet (modale verb).
9. **Adjektiv og adverb:** bøyning, gradbøyning (positiv, komparativ, superlativ), partisipper (presens- og perfektpartisipper).
10. **Syntaks:** setningsledd, ordstilling, setningstyper (helsetninger og leddsetninger).
11. **Stilistikk:** Språkhandling. Språklig kompetanse. Stilnivåer, karakteristiske trekk. Norsk i medier. Sakprosasjanger.
12. **Norske dialekter:** inndeling, dialektkjennetegn (tjukk l, palatalisering, skarre-r, bløte konsonanter, apokope, trykk).

KONVERSASJONSEMNER III. (9x)

1. Aktuelle samfunnsspørsmål i dagens Norge. Politiske partier. Ideen om velferdstaten. Kulturinstitusjoner, kulturpersonligheter...
2. Tilbakeblikk på det 20. århundret. Annen verdenskrig i Norge og Skandinavia.
3. Viktigste forfattere og kunstnere. Norske og skandinaviske nobelprisvinnere i litteratur – eget utvalg
4. Norske eventyr – viktige litterære elementer, karakteristiske trekk. Eventyrenes forfattere og samlere.
5. Typisk norsk: hva er karakteristisk for nordmenn og Norge generelt, norsk nasjonalidentitet i forvandling. Norge på verdenskartet. Migrasjonsspørsmål.
6. Likestilling i historie og samtid. Viktigste kvinnelige kunstnere, politikere osv. Gjennom historien. Feminisme under debatt.
7. Natur, landskap, arkitektur, kulturminner og kulturarv sett i reiselivsperspektiv. UNESCO minnesmerker.
8. Nobels fredpris. Hvordan er det mulig at Norge skal bestemme hvem som er best i verden? Debatt. Norske fredsprisvinnere.
9. Norsk billedkunst, arkitektur, musikk – viktigste personligheter og verk (utvalg).